Gelecek sene Ankara'da bir zihirli gaz maske fabrikası kurulacak

SAVAŞ

Fransa, Leh işçilerini memleketinden çıkartıyor.

Nüshası Her yerde 3 kuruştur.

CÜMHURİYET; EMEĞE HAK, DEĞERE HÜRRİYET GETİRİR

Sahibi ve Başmuharriri Müstecaphoğlu Esat Âdil

PEŞEMBE 30 AĞUSTOS 1934

GÜNLÜK SİYASÎ GAZETE

Birinci YIL — SAYI : 247

Ordular! İlk Hedefiniz Akdenizdir. İleri.

Başkumandan Muharebesi

Gazi, on iki sene evvel bugün Türk İstiklâlinin ilk temel taşını elile koymuştur.

Tarihin acı günlerine nihayet vermiş olan mutlu bir günün yüksek ve aziz hatırasını kutluladığımız bugün; Başkumandan muharebesinin başladığı ve Gazinin Türk ordularına son ve kati emrini verdiği günün on ikinci yıl dönümüdür.

«Düşmanı vatanın harimi ismetinde boğacağız» diyen Gazi, tam bir inanış ve ölçülmez bir azim ile «Ordular, ilk hedefiniz Akdenizdir İleri!» kumandasını vermiş ve birkaç gün içinde düşman hakikaten vatanın harimi smetinde boğulmuş ve Türk orduları dünyayı hayrete düşürecek bir süratle Akdeniz kıyılarına varmışlı.

Başkumandan Muharebesi yalnız askeri ehemmiyeti bakımından değil. İstiklâl savaşının siyasi ve içtimai neticeler temini bakımından da çok büyük bir ehemmiyeti haizdir.

Gaziyi ve onun silâh arkadaşlarını ve Türk ordusunu derin bir saygı ve coşkunluk ile selâmlarken: vatandaşlarımıza da bu büyük günü sonsuz bir sevinçle kutlularız.

Başvekil İsmet Paşa

İstanbul'a döndü - Panayıra gösterilen rağbetten fevkalâde memnun oldular.

İZMİR, 29 (S.Ş.) — Evvelsi geceyi Gölcük yaylasında köylüler arasında geçiren Başvekil İsmet Paşa, Hariciye Vekili Tevfik Rüştü bey ve refakatlerindeki mebuslar, Vali Kâzım Paşa, fırka vilâyet idare heyeti reisi Yozgat mebusu Avni Doğan bey ve diğer zevat olduğu halde öğleden sonra saat 17 ye çeyrek kala, hususî trenlerile Alsancak istasyonuna avdet buyurmuşlardır.

Güzergâhtaki bütün istasyonlar hınca hınç halkla dolu idi. Başvekil Paşa geç haldıklarından hiçbir istasyonda tevakkuf etmemişler ve pencereden şapkasını sallamak suretile bekleşen halkı selâmlamakla iktifa eylemişlerdir.

Alsancak istasyonunda şehrimizde bulunan mebuslar, belediye reisi doktor Behçet Salih, vali muavini Saip, emniyet müdürü Feyzi beylerle gazeteciler ve diğer birçok zevat tarafından karşılanmışlardır.

Trenden inince belediye reisi Behçet Salih beye hitapla sordular:

Başvekil İsmet Paşa

— Panayır nasıl gidiyor?

— Çok eyi paşam. Panayır üzerine büyük bir alâka mevcuttur.

— Dün kaç kişi ziyaret etti?

— On dört bin beş yüz kişi.

— Çok eyi, memnun oldum. Ben şimdi fırkaya gideceğim, orada arkadaşlarla bir müddet görüştükten sonra Karşıyaka'ya geçmeden evvel bir aralık panayıra gelerek kadastro pavyonunu ve bu meyanda belediye pavyonunu görmek isterim. Dediler. Ve otomobille refakatlerinde hariciye

(Devamı ikinci sayfada)

30 Ağustos...

Bir gün dünya, karşımızda titriyerek yükündü[*]
İşte o kıvançlı [**] gün, bu kutlu gündü...
Türk kanının çözülmüştü yıldırım bendi:
Ordu, bir atılışta "Akdenize„ yüklendi.
"Hedef, Akdeniz!..„ diye bir ses göğü inletti.
Bir mahşer uğultusu, bu ünü derinletti.
Yonga gibi kapıldı düşman, bir yiğit sele
Can verilir, Ak denizi, gösteren ele...
Bir zindandı yurdumuz, pek düşmüştü ordumuz?
Çıktık birden aydına yol bulup Bozkurt'umuz...
Dağ başında nefer Paşa baş koydular bir taşa;
«Zafer» lere erildi hep savaşa savaşa...
Senin en büyük işin: «Başkumandan savaşı:
Hıçkırıklar kesilirken dindi birden gözyaşı:
Kanımızın damlasını yakut yapıp
Elmas diye göz yaşını can yakaraktan kapıp
"Taht„ larımını donatan,
O vatan
Sevgisinin eksini [***]
Yılanlara dar gelmişti o gün saltanat ini!..
Dizlerine kapanırken yedi ülke, dört bucak
Kim derdi ki Türkler yeni daştan bir çağ açacak!
İşte ogün doğmuştu parlak bir " Ön „ [****] güneşi;
Tarihlerde bulunur mu böyle bir günün eşi?.

30 Ağustos — 934 Balıkesir — Aygören

İbrahim Şevki

[*] — Yükünmek: Diz üstü gelip tapınmak
[**] — Kıvanç: Fahr, Mefharet
[***] — Eksin: Mahrum
[****] — Ön: İkbal

Askerî terfi listesi

ANKARA, 29 (A.A.) — 30 Ağustos zafer bayramı münasebetile çıkan ordu terfi listesinde erkânıharbiye Miralaylarından Ekrem, Rüştü, Mustafa, Sabri, Yusuf Ziya, Veysel, Reşit, Şemsettin, beyler, Mirlivalığa. Erkânıharp kaymakamlarından Hasan Fehmi, Ahmet Beyler Miralaylığa terfi ettiler.

Fevzi Paşanın teşekkürleri

ANKARA. 29 (A.A.) — Büyük erkânıharbiye resi Müşür Fevzi Paşa Hazretleri yüksek zaferin on ikinci yıldönümü münasebetile ordu namına almış olduğu resmi ve hususi tebriklere ayrı ayrı cevap vermek mümkün olmadığından mukabil tebrik ve teşekkürlerimin iblâğına Anadolu Ajansını tavsıt buyurmuşlardır.

Askerî Heyetimiz Moskova'da

Fahrettin Pş. Türk ordusu namına M. Voroşilof'u selâmladı

MOSKOVA, 28 (A.A) — Fahrettin paşanın riyasetindeki Türk askeri heyeti Moskova'ya varmıştır.

İstasyon bu münasebetle Türk ve Sovyet Rusya bayraklarile süslenmişti. Moskova garnizonu kumandanı M. Kark, Müdafaa komiserliği erkânından reisi M. Stern, müdafaa komiserliği hariçî temaslar dairesi M. Hekker Moskova mıutakası icra komitesi reis vekili M. Ussof, başta maslahatgüzarı Fevzi bey olmak üzere Türk büyük elçiliği erkân ve memurini, hariciye ve müdafaa komiserlikleri erkânı ve matbuat mümessilleri, Türk askerî heyetini istasyonda karşılamışlardır.

M. Stern, Ceneral Voroşilof namına, Fahrettin Paşaya "Safa geldiniz„ demiş ve M. Kark da Türk heyetini Moskova garnizonu namına selâmlamıştır. İstasyonda bir ihtiram kıtası selâm resmini ifa etmiş ve askerî muzika Türk millî marşı ile enternasyonel marşını çalmıştır.

MOSKOVA 28 (A.A.) — Türk Askerî Heyeti Reisi Fahrettin Paşa aşağıdaki beyanatta bulunmuştur.

"— Büyük Sovyet Rusyaya ilk defa geliyorum. Odesa'da hakkımızda gösterilen istisnaî kabul, iki millet arasındaki münasebatta daima çoğalan kuvveti bir kere daha göstermektedir. Eski Çarlık ve imparatorluk Rusya'sında buna benzer hiçbir şey mevcut olamazdı.

Bu münasebetle, Türkiyede M. Voroşilof'la olan çok mesut mülâkatımızı hatırlı-

(Devamı ikinci sayfada)

Kurtoğlu Faik bey

Ödemiş tetkikatından İzmir'e döndü

İZMİR, 29 (S.Ş) — Türk ofis reisi Kurdoğlu Faik bey beraberinde Türkofis müşavirleri, iktısat doktoru Naci ve Servet beyler olduğu halde Ödemiş tetkiklerinden dün akşam avdet etmişlerdir.

Faik bey Ödemiş'te incir müstahsilleri ile. Ticaret odası erkânile temaslar yaparak malûmat almışlardır. Tetkikler daha bir iki gün devam edecektir.

İktısat vekili Celâl beyin İzmir vapuru ile İstanbul'dan gelmesine intizar edilmektedir. Vekil bey İzmir'de incir ve üzüm vaziyetile alâkadar olacaklardır.

Panayır için

deniz yolunda yüzde kırk tenzilât

ANKARA, 28 (A.A.) — İzmir panayırına gidecek bütün yolcular için deniz nakliyatları yüzde kırk tenzilât yapacaklardır.

Bütün memleketin her tarafından gidecek yolculara şamil olacak ve 17 eylûle kadar devam edecektir.

Cenup hududunda kaçakçılık

İSTANBUL, 29 (S.Ş) — Cenup hudutlarımızda ikisi ölü altısı diri olmak üzere sekiz kaçakçı elde edilmiştir. Müsademe esnasında çok şayanı esef bir vaziyet tahaddüs ederek bir jandarmamız şehit düşmüştür.

SAVAŞÇI GÖZİLE:

İdeâlmi melânkolimi?

Bütün gençlerde şimdi bir «ülkücü» olma veya öyle görünme arzusu var. Bu eyi bir şey. Fakat ülkünün ne olduğunu ve ülkücü olmanın şartlarını tanımak, bilmek icap etmez mi!

İdeâle doğru koşarken şeniyele göz yummamak lâzımdır; yoksa insan çabuk düşer. Meselâ birçok gençlerimiz, halâ Merhum Ziya Gökalp'ın ocağındaki ateşle yanmakta. Altay, Semerkant hulyası ile tutuşmaktadır. Böyle bir gence birgün Halkevinin balkonunda, «Halalca» köyünü işaret ederek;

— İşte Türk gencinin ideâli bu şeniyetin içindedir. Semerkant seyahatine hazırlanmıya lüzum yok; evvelâ Halalca'lı yurttaşlarını yükselt. Sonra Turan'lı ırkdaşlarına sıra gelsin. demiştim.

Bana öyle geliyor ki, bir çoklarımız ideâli bir melânkoli zannediyorlar. Iztırap, mazlumiyet sanki ideâlistin vasıfları imiş gibi.. Halbuki ideâl: aşağı bir şeniyetten yüksek ve mükemmel bir şeniyet yaratmak, malihulyaya dalmak değil hakikatlere saldırmak demektir. Bu itibarla gözü pek, sözü sert; atılgan, aklı selimi yerinde bir idealistin muztarip ve mazlum bir insanla hiç bir alâkası olamaz.

Müstecaphoğlu

Bugünkü Merasim

30 Ağustos bayramı şehrimizde hareketli bir surette kutlulanacaktır.

30 Ağustos Zafer ve Tayyare bayramı proğramını evvelki nüshamızda neşretmiştik.

Bugün, bu proğram mucibince sabah dokuzda Kolordu binasında Kolordu Kumandanımız ordu namına tebrikleri kabul edecektir.

Bundan sonra koşu meydanında büyük bir askerî geçit resmi yapılacak ve nutuklar söylenecektir.

Gece şehrin birçok binaları elektrik lambalarile süslenecek, Evkaf otelinde balo verilecektir.

Ergani istikrazı

(C) tertibinin kayıt muamelesi ay sonunda başlıyacak

C. tertibinin kayıt müddeti 30 ağustos tarihinden 30 eylûl akşamına kadardır. Yüzde beş faiz veyüzde iki ikramiyeli olan C. tertibine ait şartlar aşağıda gösterilmiştir.

B. Tertibinin hâmillerine mahsus olmak üzere kayıt müddetinin başlangıcından itibaren altı gün müddetle bir kayıt hakkı verilmiştir. Bu müddet içinde B. Tertibi hamilleri ellerindeki makbuzlarla evvelce bunları aldıkları bankalardan C.T ertibine ait aynı nu narayı da alabileceklerdir. Muayyen müddet geçtikten sonra bankalar bu tahvilleri serbestçe satacaklardır.

Yirmi lira itibari kıymetinde C. Tertibi tahvillerinin ihraç fiatı 19,40 lira olarak tespitedilmiştir. Her tahvil bir lira kıymetinde yirmi kupon taşır. Faizyüzde beştir. Kuponlar her nisan ayının on altıncı gününde ödenir.

Faizden başka senede iki defa yapılacak keşidelerde 300 bilete 94,134 lira ikramiye isabet edecektir. İkramiyeler arasında 30,000 15,000 liralık iki büyük ikramiye de vardır.

İkramiye keşideleri her sene 16 nisan ve 16 teşrinievvel tarihlerinde yapılır. İtfa keşideleri 16 nisan tarihinde senede bir defadır.

Gebelik Hıfzıssıhhası

Yazan: Dr. Ahmt Halit
Doğum ve çocuk bakım evi baştabibi

Gebe hanımlara yapılacak sıhhi vesaya iki mühim neticenin teminine matuf bulunmaktadır. Bunlardan birincisi doğrudan doğruya annenin sıhhat ve hayatını alâkadar eder ki tavsiye edilecek hususlara riayet edilmekle albümin işeme, havale gibi, gebelik esnasında husule gelen mühim arızaların uyanmasına mani olmuş bulunulur İkincisi ise çocuğun rahim içinde, harici ve fena tesirlerden azade olarak büyümesine yardım edip vakitsiz doğmasına mani olucu tedbirlerdir. Bu sayede çocuğun vaktinde doğmasını veya hiç olmazsa vaktine yakın zamana kadar ana rahmindeki tekâmülünü katip edebilmesine hizmet etmiş oluruz.

Gebeler, umumi ve herkesin riayetine mecbur olduğu hıfzıssıhha şartlarından mada bir çok ihtimamlara ve perhizlere riayete mecburdurlar. Aşağıda hususiyetleri anlatılan bu esaslara riayet etmekteki mecburiyetin azlığı veya çokluğu gebenin bünyesine, içinde bulunduğu hayat tarzına, yaşına göre değişir. Meselâ kuvvetli ve sabahtan akşama kadar çalışmağa alışkın bir köylü kadının gebeliğe tahammülü ile; asabî, nazik ve daima eyi şerait içinde yaşamağa alışmış ve bazı irsi hastalıklarla malul bir lüks kadının gebeliğe tahammülü derecesi bir olamaz. Bilhassa çok yüksek ailelere mensup ve nazuniyaz içinde büyüyen hanımlarda gebeliğin adeta 9 ay devam eden bir hastalık tesir ve intibaını bıraktığı inkâr edilemez. Bununla beraber alelumum gebelerin riayet edecekleri sıhhî kayıtları gözden geçirelim.

1 — İstirahat: Zengin ailelere mensup bulunmakla esasen hayatı tam bir istirahat içinde geçen hanımların gebelik dolayısile ayrıca istirahat etmelerine lüzum yoktur. Bunların sadece monden hayat icabatından olan dans, uykusuzluk, sıhhi yorgunluklara sebep olan, velev eğlence mahiyetinde kalsa bile, kâğıt oyunları ve benzeri oyunlardan çekinmeleri kâfidir.

Günün mühim bir kısmını vazife, ve yorucu işlerle geçirmek mecburiyetinde bulunan işçi sınıfına giren kadınlarda, işlerin ağırlığı çocuğun düşmesine veya vakitsiz doğmasına sebebiyet vereceğinden, istirahat çok mühim ve koruyucu bir tedbir teşkil eder. Filhakika bilfiil çalışan köylü ve amele kadınları arasında düşük -sıkıt - veya vakitsiz doğum yapanların miktarı şehirlilere nisbeten daha çoktur. Bu keyfiyet müesseseye vaki müracaatların tetkikle de teeyyüt ediyor. Binaenaleyh mükerrer düşük yapan veya vakitsiz doğuran köylü ve işçi annelerin gebelik zamanında işlerini bırakıp tam bir istirahate çekilmeleri zaruridir.

Esasen her gebe kadının, bilhassa gebeliğin son iki ayında istirahate çekilmeleri lüzumunda bütün etibba fikren birleşmişlerdir. Buna riayetle gebeliğinin son aylarında istirahat eden kadınların hemen umumiyetle doğumlarını tam vaktinde yaptıkları ve doğurdukları çocukların harici hayata uyabilecek kuvvetli sıhhati ve teşekkülatı yerinde bulunduğu tecrübe ile tesbit edilmiştir. Buna mukabil istirahate ehemmiyet vermiyen gebelerin kısmı azamı vakitsiz doğurmak arızasile karşılaşıyorlar. Binnetice bunlardan doğan çocuklar hayata ham bir meyva gibi atılmış olduklarından bu zavallıların girdikleri yeni hayata uymak ve yaşamak kabiliyetleri az oluyor. Bunun için de işleri uzun zamam çalışmalarını, ayakta durmalarını icabettiren kadınlarda gebelik esnasında işlerinin hem nevi değiştirilmeli ve hem de meşguliyet zamanları kısaltılmalıdır.

2 — Son zamanlarda memleketimizde sınaî hayatın terakkisi hasebile bir çok genç kadınlarımız fabrika, imalâthane ve buna benzer çalışma yerlerine devama başlamışlardır. Bu zümreye mensup gebelerin dikkat edecekleri en mühim nokta humzu karbon, hamızı karbon gibi doğum ağrılarının vakitsiz başlamasını icap ettiren zehirli gazlarla kirlenmiş havalı yerlerde bulunmamaktır. Bu meyanda aşçılık sanatı da zikredilebilir.

3 — Her gebenin kendisini muayene ettirmesi zaruridir. Bu muayeneler hanımlarda ilk aylarda bir şüphe halinde vücuduna ihtimal verdikleri gebeliğin vaki olup olmadığını bir katiyete bağlamıya yardım ettiği gibi beyhude gebelik şüphesine düşenlerin lüzumsuz yere aylarca bir takım müşkül kayıtlara bağlanıp kalmamalarını temin etmiş olur.

Gebeliğin ilk aylarında yapılacak muayenelerin şöyle mühim bir kıymeti daha vardir. Bu sayede gebeliğin tabiî olıp olmadığı, dış gebelik gibi mühim ve tabiata aykırı arızaların vücut ve ademi vücudu da tetkik edilmiş bulunur.

Medenî memleketlerde hemen bir çok aileler doğumlarını doktor nezareti altında yaptırmağı itiyat edinmiş olduklarından onlarda bu tıbbî muayeneye daha çok ehemmiyet verilmektedir. Bu suretle müracaat eden gebelerin doğumlarını deruhde eden doktor müstakbel loğusasının, gebelik dolaysile mevcut afetler'nin uyanması ihtimali fazlalaşan kalp, akciğer, karaciğer, böbrek gibi mühim uzuvlarını bir kaç defa muayeneden geçirir. Bu fuzulî görülebilecek olan muayenelerin yapılması sayesinde gebenin sıhhî vaziyeti vaktinde tayin edilir ve mevcut bir rahatsızlığı varsa buna karşı alınacak tedbirler sayesinde gebenin arızasız olarak doğurması ve icabında lüzum görülecek müdahelenin, ümit kesilmeden evvel, yapılması imkân dahiline girmiş olur. Halkımızın pek lakayt kaldığı ve hiç ehemmiyet vermediği için bir çok felâketlere maruz kalmalarına sebebiyet veren bu noktaya ehemmiyetle nazarı dikkatlerinin celbini vazife addederim.

Her gebede birinci veya kaçıncı gebeliği olursa olsun, idrar muayenesi ihmal edilmemelidir. İdrar muayeneleri gebeliğin başlangıcından itibaren son devrine kadar muntazaman yapılmalıdır. Gebeliğin ilk dört ayında bu muayenenin ayda bir defa tekrarı kâfidir. Beşinci, altıncı, yedinci aylarda 15 günde bir yapılması lâzımdır. Sekizinci ve dokuzuncu aylarda ise, ihmal edilmeden haftada bir defa gebenin idrarı muayene ettirilmelidir. Zira bu muayenelerin göstereceği neticelere göre yapılacak tedavi ve alınacak tedbirler ile gebe havale gibi çok mühlik ve öldürücü bir hastalığa maruz kalmaktan kurtarılmış olur.

Gebenin nabzı daima kontrol edilmelidir. İp gibi gergin ve kuvvetli atan nabızlarının tazyiki bilhassa son iki üç ay zarfında sık sık ölçülmelidir. Çünkü tazyıkın gebelerde artması havalenin çok yakın ve kuvvetli bir alâmetidir.

(Devamı Var)

Bu gece
Yenitürkiye Eczanesi
Nöbetçidir

ŞEHIR VE VILÂYETTE

Valimiz döndü

Valimiz Salim beyin üç dört günlük Ayvalık seyahatına gittiğini yazmıştık. Vali bey dün Ayvalık'tan dönmüştür.

Hayrettin bey

Bilecik Mebusu ve hemşehrimiz Heyrettin bey dünkü Bandırma trenile şehrimize gelmiştir.

Muallim Kâmil Bey

Necati bey Muallim mektebi tarih muallimi Kâmil bey ailesiyle birlikte dün şehrimize gelmiştir. Kâmil bey bir kaç gün sonra İstanbul'a dönecektir.

Sünnet düğünü

30 Ağustos Zafer bayramında Himayeietfal cemiyeti tarafından fakir çocuklar için bir sünnet düğünü tertip edildiğini yazmıştık Bu sünnet düğünü bugün 6 eylûl mektebinde yapılacaktır. Her türlü hazırlık ikmal edilmiştir.

bu geceki balo

Bu gece Kolordu tarafından Evkaf binası salonunda bir balo tertip edilmiştir. Balo için davetiyeler dağılmıştır.

Gazetemiz yarın çıkmıyacaktır.

Gazetemiz büyük bayram şerefine yarın çıkmıyacaktır.

Poliste:

Dün gece saat bir sıralarında Hamidiye mahallesinden Davut oğlu demirci çırağı Aziz, komşusu Ali kızı Ayşe'nin evine hotbehot girmek istemiş; Ayşe'nin feryadı üzürine kaçmıştır.

Birlik İzmir'e gitmiyor

İdmanbirliğinin İzmir şampiyonu Altayla cuma günü maç yapmak üzere İzmir'e gideceği haberini İzmir gazetesinden aynen almıştık. İdmanbirliği idare heyeti gece toplanarak bu gitme meselesini görüşmüş ve karar vermiştir.

Verilen karara göre idman birliği İzmir'e gitmiyecektir.

Çünkü İdmanbirliğinin hareketini bildirecek ve hakem meselesini halledecek olan mektuba İzmir'liler henüz bir cavap vermemiştir. Bu vaziyet Birlik tarafından dikkate alınmış, cevap gelinceye kadar hareketin doğru olmıyacağı neticesine varılmıştır.

Dursunbey haberleri

DURSUNBEY, 29 (S.Ş.)— Kahveci Çolak oğullarından Osman idaresindeki kahvede kumar oynandığı ihbar edilmiş ve dün cürmü meşhut halinde beş kumarcı tutularak adliyeye verilmişlerdir Kumarcılar şunlardır: Kahveci Osman, kahveci Kevkep, kasap İbrahim, terzi Fehmi, parpul Mehmet'tir.

§ Bir eylûlde yapılacak belediye intihabı için bütün mahallâtın müntehip cetvelleri tamamen hazırlanmış diğer noksanların da hazırlanmasına çalışılmaktadır.

Devlet Demiryollarında

Nakliyat için gösterilen koloaylıklar.

(Dünkü nüshadan mabat)

Bu tarifeye göre evvelce ton kilometresi 15 kuruş olan balık nakliye ücreti bugün ton başına 1.80 kuruşa indirilmiştir. Bundan başka balık sevkiyatında kullanılan kapların hiç bir ücret alınmaksızın iadesine de müsaade olunmuştur.

Kuru üzüm nakliyatı

Kuru üzümün ihracat ticaretimizde haiz olduğu ehemmiyet herkesin malumu olmak gerektir.

Bu kıymetli maddemizin son senelerde cihan piyasalarında ehemmiyetli tenziller kaydetmesi daha müsait bir tarife ile nakli arzuya şayan görülmüş, evvelce İzmir Kasaba hattında oldukça yüksek bir tarifeye tabi tutulan kuru üzüm nakliyatında vaziyetin icap ettirdiği tarife tashihat ve tadilatı icra edilmiştir. Meselâ; Alaşehir'den İzmir'e nakledirecek olan kuru üzüm ton başına maktuen beş yüz kuruş, Salihli'den İzmir'e dört yüz kuruş Kasaba'dan İzmir'e iki yüz kuruş, Manisa'dan İzmir'e yüz seksen kuruş ücret tatbik edilmiştir Bu suretle mesafesine göre nakliyat ücreti kilo başına yirmi para ile 1 kuruş arasında tahavvül etmektedir. İncir için de bu esaslar dahilinde müsaadeli bir tarife yapılmıştır

Palamut ve çam kabuğu nakliyatı

İzmir mıntakasının en mühim ihracat maddelerinden birisi palamuttur. Evvelce seksen; doksan bin ton ihracat yapan bu madde üzerindeki ticaret beynelmilel piyasanın nispetsiz sukutları ve palamuta mümasil yeni maddelerin sanayide kullanılmağa başlanması dolayısile pek durgun bir hale gelmiştir.

Hatta bazı istihsal mıntakalarında köylü palamut mahsulünü toplamaktan bile vaz geçmiştir. Bu vaziyeti ıslaha vardım edebilmek için palamut ve çam kabuğu için de müsaadeli bir tarife tanzim olunmuştur.

Halı, Zeytinyağı ve Susamı nakliyatı

Ege mıntakasında geniş bir ticaret faaliyetine mevzu olan bu maddeler eski idare zamanında ton kilometre başına 8 ila 10,5 kuruş arasında ücrete tabi bulunuyordu.

Devlet Demiryolları İdaresi bu maddelerin nakliyatını çoğaltmak ve kolaylaştırmak için bunlara daha müsait nisbetler arzeden Devlet Demiryolları tarifesi tatbik edilmiş, bu suretle yüzde 50 ile 60 arasında tenzilât temin olunmuştur.

Bütün bu mevzulardan maada büyük şehirlerde halkın sıhhatini korumak için menba suları nakliyatında, deniz sporları malzemesi nakliyatında da müsait tarifeler tatbikine başlanmıştır.

İç ve dış ticaret hayatımızın inkişafı yolunda demir Yollarımızın aldığı bu kolaylaştırıcı tedbirleri takdirle karşılamamak mümkün değildir.

Başvekil İsmet Paşa

(Üst tarafı birinci sayfada) vekili Tevfik Rüştü bey ve vali Kâzım Paşa olduğu halde doğruca beyler sokağındaki fırka binasını teşrif ettiler.

İsmet Paşa İstanbul'a döndü

İZMİR, 29 (S.Ş) — Başvekil İsmet Paşa bugün Gülcemal vapuru ile İstanbul'a harekt etmiş ve hararetle teşyi olunmuştur.

TRABZON 29 (S.Ş)—Başvekilimizin 3 eylûlde Trabzon'u şereflendirecekleri haberi bütün Trabzon halkını sevindirmiştir. Halk şimdiden Başvekili karşılamak için hazırlıklara başlamıştır.

Askerî heyetimiz Moskova'da

(Üst tarafı birinci sarfada) yorum. Kendisine, büyük Türk ordusu namına dostane selâmlarımı ve tebriklerimi yollarım.

Arkadaşlarım, dost memleketin inkılâpçı halkını iktısadiyatındaki yaratıcı kuruluşu ve kudretli Kızılorduyu daha eyi tanımak imkânına malik olmakla bahtiyardır.„

MOSKOVA, 28 (A.A.) — Fahrettin Paşa riyasetindeki Türk askerî heyeti dün buraya gelmiştir. Fahrettin Paşa beyanatında Odesa'dan itibaren haklarında gösterilen kabulün iki millet arasındaki münasebatta daima aramızda kuvvet gösterdiğini söylemiştir.

Voroşilof bugün Fahrettin ve Muzaffer Paşalarla Nuri beyi kabul etmiştir. Heyet Kızılordu erkânı reisi ile Moskova askerî mıntaka kumandanını ziyaret etmiştir.

Küçük haberler:

Haydarpaşa lisesi açıldı

İSTANBUL 29 (S.Ş)—Eski tıp fakültesi binasında açılacak olan Haydarpaşa lisesinin hazırlıklarına süratle devam edilmektedir.

Bina dahilinde yapılmakta olan tadilât, bu sene başlangıcında bitmiş olacaktır.

İstanbul ve Kabataş liselerinin nakledilecek olan leylî kısımlarından başka neharî talebenin de bulunacağı bu lisede gerek leylî ve gerek neharî talebe kaydına başlanmıştır.

Diğerlerine nisbetle çok geniş kadroya malik bulunan Haydarpaşa lisesinde üç müdür muavini ile bir müdür bulunacaktır.

Öğrenildiğine göre, birinci muavinliğe, Kadıköy lisesi başmuavini İhsan ve ikinci muaviniliğe de İstanbul erkek lisesi müdür muavini Hikmet beyler tayin edilmişlerdir.

Leylî meccanî talebe alınacak

İSTANBUL 29 (S.Ş) — Lise, Ortamekteplerle Muallim mekteplerine girecek leylî meccanî talebenin duhul imtihanları 30 Eylûlde yapılacaktır. Bu sene leylî meccanî olmak üzere iki yüz kadar telebe alınacaktır. İmtihana girebilmek için Türk olmak gibi esas şartlardan başka Lise ve Ortamektepler talimatnamesinin her sınıf için tesbit ettiği yaş hadleri içinde bulunmak, fakir ve sıhhati eyi olmak, eyi ve pek eyi derecede sınıf geçmiş bulunmak ve zekâsı, çalışkanlığı tavrının eyiliği mektepten alınacak fotoğraflı vesika ile tesbit edilmiş olmak lâzımdır.

İmtihan sualleri her sınıf meccaniliği için ayrı ayrı Vekâletçe tertip olunacak ve müsabakaları her vilâyet merkezinde Vekâletçe seçilecek bir heyet yapacaktır.

Meccanî leylî talebe olmak istiyenler girmeği arzu ettikleri mektebin müdüriyetine müracaatla icap eden vesaiki ve istidayı vereceklerdir.

Bir maske fabrikası yapılacak

ANKARA 29 (S.Ş)—Hıfzıssıhha Umum müdürü Asım bey dün akşamki trenle İstanbul'a hareket etti.

Alınan malûmata göre, burada zehirli gazlara karşı maske imal edecek bir fabriknın inşası kararlaştırılmıştır.

İhalesi yakında yapılacak olan bu fabrika önümüzdeki sene içinde işlemeğe başlıyacak ve beşyüz bin liraya mal olacaktır. İptidai maddeleri memleketimiz dahilinden tedarik edecek olan fabrika senede iki yüz bin ve icabında daha fazla maske yapabilecektir. Bu suretle ordu ve halkın maske ihtiyacı tamamen temin edilmiş olacaktır.

Boyabat madeni tetkiki

SİNOP, 28 (A.A.) — Boyabad'da bulunan madenin vaziyetini tetkik ve sondaj ameliyesi yapacak olan fen heyeti Boyabad'a gitmiştir.

Afyon

İki bayram birden yaptı

AFYON, 28 (A.A.) — Afyon kurtuluş bayramının 12 inci yıldönümü Antalya hattının vazı esası resmininde bugün icrası dolayısile Antalya Isparta ve Burdur'dan gelen heyetlerin de iştirâkile fevkalâde heyecanlı bir surette kutlulanmıştır.

Büyük şefin iştirâkile yol açtığı günün yıldönümünün Afyon - Antalya hattının açılışı münasebetile dört vilâyet halk ve mümessilleri bu iki bayramı beraber kutlulamışlardır.

Fındık enstitüsü açılacak

GİRESON, 28 (A.A.) — Şark vilâyetlerinde bir tetkik seyahati yapmak üzere şehrimizden geçen ziraat vekili Muhlis bey gelecek sene Gireson'da bir fındık enstitüsü açılacağını ve fındık istihsalâtını çoğaltmak için hastalıkla mücadele lâboratuvarları kurulacağını söylemiştir.

Yeni paralar basılıyor

İSTANBUL, 29 (S.Ş) — Geçenlerde müsabaka neticesinde seçilen yeni gümüş ufaklık paraların nümuneleri beğenilmiş ve basılmasına emir verilmiştir. Yeni paralar Cümhuriyet bayramında tedavüle çıkarılacaktır.

Aydın - Tire

Yolu açıldı

AYDIN 29 (S.Ş) — Aydın Tire yolu açılmıştır. Bu münasebetle Başvekilimiz İsmet Paşa hazretleri vilâyetimiz halkına şükran ve tazimlerini arzetmek üzere başvalimiz Fuat bey olduğu halde Fırka ve Halkevi reislerinden mürekkep bir heyet yeni yoldan geçerek Bozdağa hareket ettiler.

Yeni açılan Aydın Tire yolundan ilk geçiş Tire otomobillerine nasip olmuştur. Bu otomobillerin kıymetli humuleleri olan Tire kaymakamı Gafur bey, İzmir Nafia Başmühendisi Nuri bey Belediye Reisi Ali, bey Meclisi umumî azâsından Refik bey vesair muhterem zevattır.

İlk kıymetli yolcularımız Belediyemizde misafir edilmişlerdir. Halkımız bu mesut hâdiseden fevkalâde sevinç duymaktadır.

Radyo

30 AĞUSTOS PERŞEMBE

İSTANBUL,
Plak neşriyatı. 19,20 Ajans haberleri. 19,30 Türk musiki neşriyatı: (Kemal Niyazi, Azmi beyler ve Hayriye, Müzeyyen hanımlar). 21 Selim Sırrı bey tarafından konferans. 21,30 Nurullâh Şevket bey tarafından teganni ve stüdyo orkestrası.

BUDAPEŞTE, 550 m
Harice bir bakış. 21,10 Salzburg'tan nakil. 23,10 haberler. 23,30 Sigan musikisi. 24,10 Dans musikisi.

BÜKREŞ, 364 m.
Gündüz neşriyatı. 19,05 dans musikisi 20,30 Üniversite. 20,45 konferans. 21 Senfonik konser (Salzburg'tan naklen).

MOSKOVA, 1714 m.
Müsahabe - Musikili neşriyat. 21 Akşam konseri-dans plakları. 22 muhtelif dillerde neşriyat.

ŞİİR VE EDEBİYAT

Fikret'in mezarında

Bir kaç arkadaş Eyip'te oturuyorduk. Yanımıza gelen birisi: «Bugün 19 ağustos; Fikret ihtifali var» dedi. Fikret'in mezarı Eyup'tedir. Düşündüm.. Yüksek, ateşli; ölünceye kadar yurdu için didinen; şiirlerinin her mısraında yurdunun acılarını haykıran, hemde bütün ağızların sustuğu bir zamanda haykıran.. Büyük şairimizin ölümünün kaçıncı yıldönümünü..

Düşünüyorum, bu ihtifalde bulunmak ne büyük saadet. Bir şairin Fikret'in mezarı için yazdığı:

«Dedilerki ıssız kalan türbende;
Vahşi güller açmış görmeye geldim.
O bağı cennetin hakine bende
Hasretle yüzümü sürmeye geldim.»

Parçasını bütün kalbimle duyuyorum.

Bugün onu gençlik kabrinde takdis edecek. Şairlerimiz, Fikret'in ateşin şiirlerini ve kendi duygularını terennüm edecekler. Hatipler ateşli sözlerle Fikret'i anacaklar, gazete muhabirleri sürü, sürü şairlerin duygularını, hatiplerin sözlerini not edecekler. Fotoğraf makinaları harıl harıl bu hadiseyi tespit edecekler.. Yurdun her yerinden gönderilecek buketlerden mezar görülmiyecek.. Binlerce hatta on binlerce Fikret'i seven yurttaş merasimde yer alacak. Velhasıl bu ihtilâl bütün Türkiye'nin millî bir hadisesi olacak. Durulur mu? Hemen üstadın mezarına gittik.. Acaba yanlış mı geldik.. Bakıyorum Fikret'in imzası, onun mezarı. Fakat bir kaç kişiden başka kimse yok.. Onlardan soruyoruz. Daha merasime 10 dakika varmış.. İstanbul'dan bir vapur ziyaretçi gelmiş.. Uzatmıyayım, 10 dakika geçti; 20 geçti.. Nihayet bir saat sonra üstad Florinalı Nazım bey kızı ve altı yedi arkadaşı göründü. Bir vapur zivaretçi bunlarmış!. Nazım bey bu seneki kalabalıktan çok memnun.. Hepimize ayrı ayrı teşekkürler ediyor.

Üstat her sene olduğu gibi hitabesini ve şiirlerini okudu. Dinledik. Etrafıma bakıyorum; fotoğraf meraklısı bir kaç hanım mütemadiyen fotoğrafçı soruyorlar. Eyi çıkmaları için tuvaletlerini tazelemeğe başladılar.

Nazım beyden sonra bir genç muallimin heyecanlı hitabesini ve Fikret hakkında yapılan dedi kodulara karşı cevabını dinledik. Mahalle kahveleri gibi, hitabeden sonra «Halûk» dedi kodusu başladı. Güçlükle bu dedi kodu bastırılabildi. Bundan sonra bir kaç kişinin yapmacık, hatır için söyledikleri sözlerden sonra Florinalı Nazım bey gelecek sene 19 ağustosta tekrar buluşmak üzere ihtifale nihayet verdi.

İhtifalden sonra Florinalı Nazım beyle konuştum: «On senedenberi bu ihtifali kendi idare ediyormuş. Üstadın bir temennisi var. Boğazda bulunan «aşıyan»ın zenginlerimiz tarafından, olmadığı takdirde hükûmet tarfından satın alınarak, bir müze haline konmasını; bu suretle «aşıyan»ın gençliğin kâbesi olmasını istiyor...

Ve nihayet bu sene çok kalabalık olduğundan bahsederek tekrar tekrar teşekkür ediyor»

***

Evvelce hayalimde canlandırdığım ve düşündüğüm ihtifal ile; gözümün önünde olan bu ihtifali gördükten sonra; ölünceye kadar milleti, yurdu için didinen ve ölümü göze alan (Sis) muharririne (zavallı Fikret) demekten kendimi alamadım.

M. Sabri

Gördüğüm rüya imiş

Mahfel parkındayız.. Dün akşam geç kaldığımızdan, yer bulamayup geri dönmüştük. Bu gece erken gelüp; üzerinde ateş böcekleri bulunan bir çamın altına oturduk.

Paravantoryomdan yeni gelen arkadaşım; namzetlere, sabah güneşinin; fezanın diğer güneşlerinin insan fizyolojisi ve psikolojisi üzerindeki fayda ve tesirlerini saya saya bitiremiyordu. Gülümsediğimi gören Yalçın:

—Siz inanmıyor musunuz? Diyerek atıldı. Çok evvel inandığımı, bir kaç sene de tecrübe etmiş olduğumu söyliyerek:

—Daimî olmadığını zannediyorum da..

Kaya maksadımı anlamıştı. Kendi seviyemizde bulunan varlıkları bırakup, yüksek diyarlardan bahsetmiye böyle güzel ve içiçeki bahçede ne lüzum vardı. Eğlenmek için gelmemiş miydik... Saz başlayıncaya kadar Hayattan konuşulması niyetinde idim; Yalçın bu zemini benim için hazırlamakla meşguldü.

— Daimî olmadığını isbat eder misiniz? diyerek bana döndü.

— Bana yakın olan sabah güneşi hakkında saz kadar sizi aydınlatmağa çalışacağım Sekiz senedir sabah güneşinin sıhhatim, yaşayışım üzerinde pek çok faydalarını gördüğümü itiraf ederim.

Bilerek, anlıyarak: ilk gördüğüm on dört yaşında idim. O ana kadar hakkında bildiklerim "Şarktan doğması bir an gelip garpta batması„ idi. Uzun seneler onu çok eyi tanımıştım, tektük bulutlu kış günleri istisna teşkil ederse!

Geçenlerde yağan yaz yağmurları ve siyah bulutlar aramıza girmişti. O gündenberi görememeğe başladım. Mevsim kış değil ki yaz evet yaz!..

Sabah güneşini göstermiyen yalnız bulutlar değil gece de evet gece de göstermiyordu. Bazan: kum çöllerinde olan seraplar gibi: kutupta görüldüğü şekilde — geceleri pencereden görüyorum.

Saz çalmağa başlamış, park bir haylı kalabalık, yıldızlar daha parlak, daha çok görünüyordu. Yalçın:

— Evet kardeşim, böyle çiçekli bir bahçe de başka ne konuşulabilir!

Saat 21 i henüz vurmuştu; Sabah güneşi burada ne gezer.

Ona alışan gözler çam dalları arasında başka alemlerin güneşleri olan bir çok yıldızları göremiyor bile...

Yalnız bahçeye düşen gölgelerini fark ediyor gibiyim.

Sivri sineklerin ısrarı üzerine yataktan kalktım. Saat onu onbeş!.

Sabah güneşim tabii çok tan geçmiş; perde arasında son olarak bıraktığı uzun saç tellerini sarkıyor gördüm.

Gece gördüğüm rüya; bende sekiz sene uzun ve devamlı olduğu hissini veriyordu.

Halit Bozkurt

Lâle - Duygu

İki, üç gündenberi Süheylâ'nın gözcüsü idim. Yuvasında avını bekliyen bir baykuş gibi oturuyor ve can sıkıntısından da üzülüyordum. Geçen saatlerin ağırlığını anladıkça içim daha ziyade kararıyor ve bilmiyordum nasıl bir duygu ile oracıkta bekliyordum. Seven kalplerin birbirine yakınlığını bilirim. İşte Süheylâ da bu duygu ile çağırılmadığı, varlığımdan salığı olmadığı halde bana doğru geldi... Selâmlaştık. İnanamıyorum. Konuştuk; epeyce konuştuk.

Sonradan diğer bir odaya çekildiğini anladım, fantazi defterini açmış, mektup yazmağa başlamıştı. Beni görünce işini bıraktı ve beni gülerek karşıladı. Bu benim için geçen saatlerimin güzel bir eğlencesi' hoş bir armağanı idi. En kısa bir zamanda, geçireceğimiz bal ayını bekliyorduk, o, benden daha ziyade istekli idi.

Kadın! İşte başlı başına anlaşılmıyan muamma... Dünyada yaklaşılmıyan, elde edilmiyen hiç bir kadın yoktur. Yeterki kandırma sanatını bilmiş olalım. Çünkü kadın sevilmek ister ve bu isteği duyan ve verebilen erkek onun en sevimli bir dostudur, daima da dostu olacaktır.

Kendi kendime düşünürüm: Süheylâ'yı niçin ve niye sevdim? Bu sorguya karşı açıkça söylemeliyim ki: Kazanç Süheylâ'nındır. Evet, o istediği için sevdim, sevmiş olduğumu da beğeniyordum. Çünkü eriyen, üzülen kalbim eski dirliğini kazandı ve bana 18 dekilerde olan kuvveti verdi. Bu sevgiden sonra enerjimi duymağa başladım.

Süheylâ, sarsılmaz, bitmez, tükenmez bu sevgi için seni bütün varlığımla kutluluyorum.

Kabul etmezmisin?

Kemal Ferdi

Savaşı'n Küçük Hikâyesi — Rüzgâr bir def sesi taşımaktadır — Yazan M. N.

— Kutup hafız Ayşe'yi Müftü'lere vermemiş..

— "Kızım küçük daha„ demiş, dünürlere..

Bu haber, kasabayı o kadar tez ve çabuk sardı ki..

Genç kadınlar bir "cezve„ dibinden kibrit çöpile rastık çekinirlerken bunu konuştular.

Delikanlılar, 6 kollu iskambil oynanan mahalle kahvelerinde bunun dedikodusunu yaptılar.

Ayşe, kömür alevi gibi adamı tutan mavi gözlerile kostak bir kadın tipidir. İnsan onun gözlerine bakarken kömür tutmuşa benzer. Bir baş dönmesi ve bir sarhoşluk içinde kendinden geçiverir. Hele Ayşe'nin bıçakla yeni açılmış iki yara ağızı gibi kıpkırmızı dudakları.. Ona, herkes vurgundur O arzulu ve istekli daussıla şarkılarına benzer. Bu kostak genç kız minyatürü adamın kafa tasında esen çalgılı ve sarhoş bir bar havasıdır.

Müftünün oğlu, söz aramızda vurgundur, ona.. Kutup hafızın kızını Müftülere vermemesinin sebebi çok başkadır.

***

Nalbant kutup hafızı kime sorsanız tanır. Irak dağ köylerinden kasabaya inen hangi köylüyü önliyerek kutup hafızdan bahsetseniz ona bildik çıkar:

— Nasıl bilmem. koca ağayı diye. O, bütün köylerin tanıdığı ve saydığı böyle bir ağa tipidir. işte..

Kutup hafıza yıllardır borcunu ödiyememiş köyler, her harman sonu çuval çuval ekin ile borç ödiyen köy ağaları vardır.

Borçlu bir köylü, alacak toplarken:

— Öbür yıla bırakalım diyecek olsa hemen kaşları çatılır. Ve tatlı bir sesle:

— Güzel amma! diye gülümser. Seneye hiç veremezsin. Kadirlik sana olur. Hayvan hakkı bu oğlum.. Günah.. Köylüye "günah„ kelimesi kâfidir, zaten..

Nalbantın çuvallarına şinik şinik ekin ölçülür.

***

"Nal marka ziraat makineleri Türk anonim şirketi„ Kepekçibey'de de bir şube açtı. Köylere kataloklar gönderildi. Duvarlara afişler asıldı. Şirket bu şubeye esmer güzeli birini memur etmişti.

***

Aylardanberi hafız ve şirket gizliden gizliye çarpışan iki cephedir. Ve onlar iki cephe gibi aylardanberi mütemadiyen çarpışıyorlar.

Hafız makineyi yenmek istiyor. Çünkü makine hayvanın rakibidir. Hayvan hafızın sermayesidir, halbuki.

***

Aradan aylar geçti. Bu aylar içinde Ayşe çok değişti. Kirpiklerine "kozmatik„ sürdü. Tırnakları kınayı unuttu, hatta.. Kasaba ağzında gıcırlı bir sakız gibi yeni bir dedikodu çiğnemeğe başlamıştır. Bu şirket müdürü Umur'la Ayşe'nin ettikleri (aşna fişne) nin dedikodusudur. Hatta ihtiyar kadınlar daha ileri vardılar. Onların bazı geceler bağ yollarında kolkola dolaştıklarını söylemeğe başladılar.

***

İki gün sonra bağ yollarında traktör bir çocuk çiğnedi. Yakın köylerin birinden harman makinesinin bir kadın kaptığı haberi geldi. Ve uzak bir çiftlikte orak makinesi bir kol kopardı.

Hayvan pazarlarında hayvan fiatları düşmüştü.

***

Ayşe'nin babası herşeyi haber almıştı. Bu aşk dedikodusu onun kafa tasında yeşil bir tenvir fişengi ateşliyerek geçti. Ertesi gün Ayşe'yi çekti, tilki divanına..

— Ben! dedi, bir şeyler duydum! kız, babasından çok korkardı; ses çıkaramadı.

Amma Hafız kızdı, bindi köplere..

— Namusumu berbat ettin! diyemi bağırmadı; dinden, imandanmı bahsetmedi. Ve kızı herşeyi anlayıncaya kadar bir temiz ıslattı.

Komşular Ayşe'yi onun elinden güç alabildiler.

***

Köyler, antenlerini çevirerek kasabayı dinlediler. "Kepekçi bey„ bir radyo stüdyosu gibi hergün yeni yeni haberler verdi. Bazıları:

— Şirket müdürü kıza büyü yaptırmış.. Dediler. Bazılarda şirket müdürünün amelinde bozukluk olduğundan tutturdular.

Haberler ağızdan ağıza dolaşırken ağrandisman oldu. Nalbant heryerde şirket aleyhinde atup tutuyordu.

Üç can gitti.. Kasabamıza uğursuzluk bu gâvur icatlarile girdi! diye..

***

Şirket vakti gelen taksitleri toplıyamıyordu. Köylüler:

— Paramız yok.. alın almalarınızı. Verdiğimiz para döndü vazgeçtik! deyiverdiler.

Bir hafta sonra hayvan pazarlarında hayvan fiatları yükseldi.

***

Müftünün dünürleri son defa kutup hafızın kapısını çaldılar. Dönerlerken hepsinde saklıyamadıkları bir sevinç vardı.

***

Bir akşam ezan vakti Umur'a merkezden bir telgraf geldi. Telgrafta Kepekçi beydeki şubenin lâğvedildiği bildirilmektedir.

Telgraf Umur'un elinden düştü.

***

Birgün sonra gelen müfettişler şubeden hesap aldılar. Şirket dehşetli içerde idi.

***

Umur boşta kalmıştı, artık. Bir kaç yere baş vurdu ama, iş bulamadı. Bütün iş kapuları suratına kapanmıştı.

***

Umur bir akşam kasabadan çıktı. Arkasında donuk ışıklarile bir kasaba sillületi vardı Sarhoştu, sanki. Gece smokinli bir adam gibi fırıl fırıl dönüyordu.

Durarak donuk ışıklarile arkada kalan kasaba sillületine baktı. Baygın çiçek kokularile esen rüzgâr onun kulağına Ayşe'nin kına gecesinde çalınan def seslerini getiriyordu.

YILLARDAN SONRA DÖNÜŞ

Gurbetten yuvama dönünce geri
Baktım ki her taraf sararmış solmuş,
Kendine iş edip gamı, kederi
Tabiat ağlamış, saçını yolmuş !

Eskiden bu yerler ne de güzeldi;
Kalbimi mesteden hülya, emeldi .
Bilmem ki bu yeis nereden geldi,
Bilmem ki buraya böyle ne olmuş ?

Uzaktan bir çoban bakar geçerdi,
Peşine sürüler takar geçerdi.
Bir dere süzülür. akar geçerdi .
Bugünse mecrası çakıl'la dolmuş !

Vaktile bahçemde mor sünbül vardı,
Hercai menekşe, penbe gül vardı.
Bunlarla eğlenen bir gönül vardı,
Yazık ki hepsi de efsane olmuş!

Baykuşlar dolaşır mavi göklerde,
"Hu!„ ları çınlıyor serviliklerde ;
Bu ücra köşe de, bu güzel yer de
Demek ki onlara bir lâne olmuş !

Nerdesin acaba, nerde yarabbim ?
Yok mu bir çare bu derde yarebbim?
Cennete benziyen şirin meskenim
Nihayet yıkılmış, virane olmuş !

Cahit Vecdi

BENDEN SANA, SENDEN ONA

— V. E—ye

Sana açılan gözüm ebedi kapanmasın
Senden ayrı günleri mevlâm bana yazmasın
Güneşimsin, eşimsin, kardeşimsin dengimsin
Başka güzeller bakmasın, seni yaban anmasın

Girdabın beşiğindir, bir hırçın denizsin sen
Ruhumda solmıyacak yegâne benizsin sen
Sevgimsin, saygımsın, penbe rengimsin
Ellere kulak asma, sen biricik dengimsin

21-8-1934

İ. Ziya

OTUZ AĞUSTOSTAYIZ

Kayalıklardan kopan bir kartal gibi,
Tayyaremiz yükseldi gürliyerek asabi
Bir yıldırım hızile gökleri deşe deşe
Gözümüzden silindi vardı kızıl güneşe

Şimdi al bayrağımız güneşte sallanıyor
Dünya zaferimize özençle yalanıyor.
Doğrusu ya zaferde birinciyiz, ustayız
Bayram yapın kardeşler otuz ağustostayız

Muharrem

Genç Türkiye Yollarında

[Holanda'da çıkan De Telegraaf gazetesinin 10 Ağustos 1934 tarihli nüshasındaki başmakalenin tercümesi]

Deniz yolu, zengin bir sahili takibediyor-Anadolu demiryollarının terbiyevî rol ve tesiri-İstasyonlar, devletle kontak noktalarıdır —Nankör topraktan zorla hayat yaratılmıştır.

—«Trabzon? Fakat efendim, Trabzon'da işiniz ne?»

Bu suali İstanbul'da oturduğumuz büyük otelin şişman kapıcısı sordu. Öyle zannediyorum ki bu kapıcı mütekait bir harem ağasıdır. Kapıcı sözlerine şöylece devam etti:

— "Orada, Trabzon'da ahali bellerinde geniş kırmızı kuşaklar ve büyük yatağan bıçakları taşırlar. Ve eğer siz karanlıkta sokağa çıkarsanız.... kggt!„

Son kelime kapıcının ağzından çıkarken o aynı zamanda eli ile de boğazı etrafında manalı bir hareket yapmıştı.

Trabzon'a giden vapura bindim. Karadeniz, kışın müthiş fırtınalarla tanınmış olan Karadeniz, beni dört gün sanki yağ üzürinde kayıyormuş gibi sinesinde taşıdı. Türk devleti bu sahil seferlerini Sovyet hududundaki Hopa'ya kadar kendi filosuna tahsis etmiştir. Fransız'lardan satın alınmış olan vapurumuzun adı «Erzurum»dur ve temizlikten pırıl pırıl parlıyor. Kamarotlar nazik ve daima güler yüzlü, yemekler nefis, bol ve ucuz. Eski, fakat temiz giyinmiş olan güverte yolcuları zaman zaman birinci sınıf yolcuların güvertesinden geçiyorlar. Eski devrin mağrur korsanlarına mevkiler! arasındaki farkı kim anlatacak?

İlk geceden sonra 1914 tarihli ve fazla iddialı olan Baedeckr'imi kapattım, çünkü burunları, demir atacak yerleri dağ ve tepeleri kaptanın deniz haritasında daha eyi ve vazih olarak görüyoruz Esasen Baedecker rehberi bu yeni memleket hakkında yeni malûmat vermiyor. Vakıa burada henüz limanlar yapılmamıştır. Gemilerin demir attıkları noktalar sahilden bir haylı açık ve uzaktadır. Bu noktaların bazılarında parçalanmış kayalar ve eski eserlerin enkaz ve bakayası görülmektedir. Her yerde boylu poslu, güçlü kuvvetli kayıkçılar kayıklarını ayakta durarak çekiyorlar ve bizi burunları yüksek kayıklarına alıp karaya götürüyorlar

Şarka doğru her menzil ve mevkifte daha kuvvetle hissediyoruz ki bu memlekette bir hayat başlamıştır. Bir tarafta istatistikçilerin kurşun kalem hatları aşağıya doğru süratle kaymakta iken diğer taraftan burada bu hatlar salabetle yukarıya doğru yükseliyor. Kim biliyor ki hemen (Tropikal) bir tarzda çıplak bir dağın eteğinde büzülmüş bir halde duran Zonguldak'ın zemininden kömür madeni çıkarılan bu yerin kömür ihracatı, bilhassa buhran senelerinde 700 binden 1,5 milyon tona yükselmiştir ?

(Devamı var)

Frasa'dan Leh İşçileri çıkarılıyor.

VARŞOVA, 29 (S.Ş.) — Pazar günü Katoviç'ten gelen hususî bir trenle, Fransa'dan kovulmuş bin Leh maden işçisi buraya gelmiştir. Bunlar, Fransa'yı 24 saat zarfında terketmeğe icbar edildikleri cihette, eşyalarını beraberlerinde alamadıklarını söylemektedirler. Gelecek hafta 2000 Leh işçisinin buraya gelmesi beklenmektedir.

Leh mahafili Fransa'nın hattı hareketini şiddetle müahaze ediyorlar.

Irak kabinesi istifa etti.

BAĞDAT, 28 (A.A.) — Irak kabinesi istifa etmiştir. Kral yeni kabineyi teşkile mabeyinci Ali Cevat beyi memur etmiştir.

İngiliz lirası neden düşüeor?

LONDRA, 28 (A.A.) — Gazetelerin ingiliz parasının sukutunun sebebini ararken hemen her sonbaharda görülen bu tenezzülün ufak tefek amilleri bir tarafa bırakılırsa hakikî amelini Doların iştirâksizliği olduğuu yazıyorlar.

Nüfus İşleri

Bir eylûlde her tarafta köy muhtar ve azaları kaza merkezlerine davet edilerek vali, kaymakam beylerin gizli nüfus vakalarının ehemmiyetinden bahsedeceklerdir.

Belediye ve köy muhtarları kasaba ve köylerde davullarla halka bir eylûlden itibaren ilân edilecek ve bir buçuk ay içinde her aile reisi kendi evindeki veya emri altındaki, her veli velâyetindeki, her vasi vesayetindeki bu ana kadar nüfus dairelerince yazılanlardan gayri yazılmıyarak gizli kalmış doğum, gaip, ölüm ve yazılmamış evlenme vakalarının köy muhtar ve ihtiyar heyetlerine ve kasabada, şehirde belediyelere bildirmeğe behemehal mecbur bulunduklarından müddetin hitamından sonra böyle nüfus işlerini yaptırmıyanlar hakkında ceza tatbikatına başlanacaktır.

Balıkesir Askerî Satın Alma Kumisyonundan

Balıkesir kıtatı ihtiyacı için (500) ton linyit maden kömürü 20-9-934 cumartesi günü, saat onda aleni munakasa usulile satın alınacaktır. Taliplerin şartnameyi görmek üzere her gün ve münakasaya iştirâk için de 280 lira muvakkat teminat akçasile birlikte yukarıda yazılı günde ve muayyen saatte Balıkesir'de kolordu satın alma komisyonuna müracaatları.

4 - 10

Savaş

Abone ücreti

YILLIĞI 800 Kuruş
6 AYLIĞI 450 „
3 AYLIĞI 240 „

Abone ücretleri taksite bağlanabilir.

SAVAŞ, a gönderilen yazılar geri verilmez.

Müddeti geçen nüshalar 10 kuruştur.

Gazeteye âit her hususta Neşriyat müdürlüğüne müracaat edilmelidir.

SAVAŞ Cumartesi günleri çıkmaz.

SAVAŞ

İDARE YERİ: Balıkesir Kuvvayi milliye caddesinde Hususî daire

Telgraf adresi: Balıkesir — SAVAŞ

DOKTOR

Mehmet Şakir

Hergün hastalarını saat 2 den akşama kadar kabul eder.

Adres: Mustafafakih mahallesinde Karesi bey türbesicivarında.

Muhterem Balıkesir Ahalisine Müjde.

Bu kere İstanbuldan celbine muvaffak olduğum Müsyü Villi tarafından en müşkülpesent bey ve hanım efendileri memnnu edecek tarzda her nevi ve modaya muvafık yeni şapkalar imal edildiği gibi eski şapka-lar da yeni bir hale getirilmektedir. İpekli, yünlü kumaş-lar ve elbiseler üzerinde olan bilumum lekeler beş dakika gibi pek kısa bir zamanda çıkarılır. Ayrıca kola ve elbise ütüsü de pek ehven fiatla yapılmakta olmduğunu muhtere halkımıza tebşir ederim.

BİR Defa Deneyiniz

Dükkânımıza uğramak müddeiyatımızın doğruluğuna kâfidir.

Kuvayi Milliye caddesinde Ziraat bankası karşısında

ŞAPKA YAPIM EV Mustafa Zeki

Dr. M. Ali

Memleket hastahanesi cilt, frengi, belsoğukluğu hastalıkları mütehassısı.

Hastalarını saat üçte hükümet caddesinde muayenehanesinde kabul ve tedavi eder.

Satılık Ev Ve Tarla

Muallim mektebi karşısında inhisarlar idaresi ve İbrahim Sami beyin yeni yaptırdığı hanesi ittisalinde ev ve köşk olmağa lâyık on dönüm miktarındaki tarla perakende olarak elli kuruştan;

Aygören'de birbap hane, üç kat, dört göz odasile mutbağile, on metre balkonile, içinde sarnıcile satılıktır. Ev veya arsaya talip olanlar küçük şadırvan karşısında Çarıkçı İsa ustaya müracaat etsinler.

Satılık hane

Bütün asri konforü haiz sıhhî, havadar bir ev satılıktır.

Taliplerin eczacı Avni ve Fahri beylere müracaatları.

Balıkesir Vilâyet Daimî Encümeninden

Vilâyet aygır depolarındaki damızlık aygırlar için mevkii münakasaya vaz ve müddeti temdit edildiği halde kuru çayır otuna vaz edilen pey haddi lâyik görünmediğinden ve yulaf için talip zuhur etmemesinden 24-eylûl-934 tarihine kadar bir ay zarfında ihale edilmek üzere pazarlığa bırakılmıştır.

Talip olanların yüzde yedibuçuk nisbetinde teminatı muvakkate makbuz veya mektupları ve ticaret odası vesikasile birlikte encümeni vilâyete müracaatları ilân olunur.

Sındırgı icra memurluğundan:

Ziraat bankasına 1850 lira borçlu Sındırgı'da mukim Satır zade Emin ve oğlu Refat efendilerin mahcuz Sındırgı çarşısında 109 - 208 numarada kayıtlı sdbıkan sıra evler namiyle maruf olup halen arsa halinde bulunan sağı Angili ve Sava oğulları, solu yol, arkası Manol oğlu İstiratı bahçesi, önü yol ile mahdut on bap hane yeri ve yine Sındırgı çarşısında kâin sağı topal Dimit, solu Servet bey kerimesi Atiye H. arkası bakırcı Andon, önü yol ile mahdut bir bap dükkândaki hissei irsiyeleri tarihi ilândan itibaren otuz gün müddetle açık artırmaya çıkarılmıştır. Dellaliye ve masarıfı sairesi müşteriye aittir. Bunlardan sıra evlerin tamamına 150 ve çarşıdaki dükkânın tamamına da keza 150 lira kıymet takdir edilmiştir. Taliplerin yüzde yedi buçuk nisbetinde pey akçesi vermeleri şarttır. Verilecek bedeller kıymeti muhammenelerini veya yüzde yetmiş beşini bulduğu takdirde borçluların bu mallardaki hissei irsiyeleri 29-9-934 tarihine müsadif cumartesi günü saat 16 da müşterisine ihale edilecektir. Şayet verilecek bedel bu miktarı bulmadığı takdirde en son artıranın taahhüdü baki kalmak şartiyle artırmanın on beş gün daha temdit edilmiş ad olunacağı ve on beş gün hitamında aynı saatte en çok artırana ihale edileceği cihetle talip olanlar şeraiti anlamak ve daha ziyade tafsilat almak ve peylerini koymak üzere Sındırgı icradairesine müracaat eylemeleri ilân olunur.

Balıkesir Vilâyeti Daimî Encümneinden:

Ayvalık-Altınova yolunun 6+588—8+765 inci kilometreleri arasında şartnameye keşlfnamesi mucibince yapılacak tesviyei turabiye ve kaldırım inşaatı 10 - eylûl - 934 tarihine müsadif pazartesi günü saat onbeşte kapalı zarf usulile ihale edilmek üzere münakasaya konmuştur.

Bu inşaatın bedeli keşli 8305 lira 67 kuruştur.

Münakasaya: Liyakati fenniyesi baş mühendilikçe tasdik edilenlerin iştirâk mesuliyetleri ile çalışacaklar. Ehliyet vesikası ve ticaret vesikası ibraz edenler kabul olunacak ve bu vesikalar yevmi ihaleden lâakal sekiz gün evvel baş mühendisliğe ibraz edilmiş bulunacaktır. Talip olanların bu vesaik ile beraber yüzde yedibuçuk nisbetinde teminatı muvakkate makbuz veya mektuplarile yevmi mezkûrda ve vakti muayyeninde usulü dairesinde encümeni vilâyete: Fazla malûmat almak istiyenlerin daha evvel baş mühendisliğe veya encümeni vilâyet kalemine müracaat etmeleri ilân olunur.

Balıkesir Sıhhat ve İçtimaî Muavenet müdürlüğünden:

Balıkesir doğum ve çocuk bakım evine müracaat eden doğum vakalarının büyük bir kısmının doğum ağrıları başladıktan günlerce sonra müesseseye getirildiği ve bu halin hariçteki ebeler tarafından doğumların vukuu beklenilerek beyhude vakit geçirildiği ve bunun için gebelerin iki üç gün evlerinde alıkonulmalarından ve doğum olmıyacağına kendilerince ve ailelerce kanaat hasıl oluncaya kadar intizar vaziyetinde kalmalarından ileri geldiği ve böyle geçiktirildikten sonra getirilen kadınların ise ekserisinin çocuğu ölü ve kendilerinin ahvali umumiyeleri çok muhataralı bir şekle girmiş bulunduğu görülmekte olduğu mezkûr müessese baş tabipliğinin işarasından anlaşılmaktadır. Bu sakim itiyadın mahzurları ve tehlikeleri aşikâr bulunduğundan bundan sonra vilâyet dahilinde sanatlarını icra eden bütün ebelerin müşahede ve muayene edecekleri tabii doğum vakalarını doğum ağrıları başlamadan evvel ve tabii surette neticeleneceğine sahip bulundukları diğer vakaları da ilk ağrılardan itibaren nihayet (12) saat zarfında müesseseye sevketmeleri lüzumunun vilâyette mevcut resmî ve hususî ebelere tebliğ buyrulmasını ve bildirilmesini icra ederim efendim.

PEK YAKINDA

SÜREYYA OPERGTİ

ŞEHİR SİNEMASINDA

Doğum ve Çocuk Bakım Evi Parasızdır.

Hastalardan para alınmaz

Balıkesir Doğum ve Çocuk Bakım Evi

ŞEHİR Sinemasında

29 Ağustos 934 Çarşamba dan itibaren

MALEK EVLENİYOR

Kahkahalarla Gülmek ve hoş bir gece geçirmek isterseniz bu filimi her halde görünüz

İLÂVETEN DÜNYA HAVADİSLERİ

ZAFER Bayramı münasebetile 30 ağustos perşembe günü saat 2,30 da MATİNA.

VAHŞİ AFRİKA'NIN İÇ YÜZÜ

Her yerde ve herkes tarafından mazharı takdir ve rağbet olmuştur. tamamen tabii ve normal olan böyle bir filimi her zaman göremezsiniz. Çok istifadeli, meraklı ve heyecanlıdır.

FIRSATI KAÇIRMAYINIZ.

Temaşa

OTEL VE GAZİNOSU

Şeref Bey İdaresinde

Balıkesirin her hususta en mükemmel otelidir.

Konfor, Temizlik, Servislerindeki nezaket ve ciddiyet, emniyet

Gerek Memleket halkının, gerek bütün misafirlerimizin umumî takdirini celbetmiştir.

TEMAŞÂ Gazinosunda

Güzel Sesli Bir Radyo

Şehrin, İstanbul ve İzmirin bütün gazeteleri mevcuttur

Balıkesirin en eyi tanınmış bir oturma ve dinlenme veridir.

TÜRK MAHSULÜ

Yüniş, Karamürsel, Hereke, Süreyya Paşa

KUMAŞLARINI

Fabrikaların sattıkları fiattan daha ucuz Mazamızdan temin edeceksiniz.

EN LÜKS İNGİLİZ KUMAŞLARI DA Mevcuttur

Yeni gelen Bursa ipekli çeşitlerimizin her cinsi mükemmel ve fiatlarında büyük tenzilât yapılmıştır.

Buna mümasil yünlü mantoluk, topluk jorjet kutonları daha ucuz temin etmek için

Muhterem müşterilerimizin bir defa mazamıza teşrifleri kâfidir.

TAVŞANLILI ZADE FAHRİ

Fantazi Manifatura Ve Kumaş Mazası

Kuvayi Milliye Caddesi No: 52

Neşriyat müdürü: ESAT ADİL

Vilâyet Matbaası — Balıkesir